

Oponentský posudek diplomové práce Tatiiany Lorencové „Umelci a resiliencia“

Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. Praha 2010.

Autorka předkládané diplomové práce se zabývá problematikou resilience, jejíž charakteristiky zkoumá u skupiny aktivních hudebníků – skladatelů a porovnává je s „normální“ populací. Autorka se snaží zjistit, nakolik jsou aktivní umělci srovnatelní s běžnou populací slabší nebo naopak kompetentnější při zvládání stresu. Současně se zaměřuje na možné souvislosti míry kreativity a resilience u umělců.

Úvodní kapitoly vymezují charakteristiky, vymezení a pojetí resilience (zejména koncept hardiness a sense of coherence). Navazující text velmi podrobně rozpracovává otázky kreativity (definice kreativity i činitelé, které ji podporují). Detailně je zpracovaná i poměrně obtížná problematika měření kreativity. V kontextu zaměření své práce se autorka zabývá i kreativitou a resiliencí a charakteristikami, které spojují takto charakterizovanou osobnost.

Závěrečná partie teoretického textu se poté zaměřuje na problematiku umění a nejednoznačné uchopením umělecké osobnosti.

Teoretická část práce vychází z velmi bohatého a rozhodně nikoli jednostranného literárního aparátu.

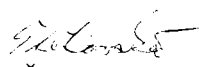
Empirická část práce porovnává odolnost umělců a běžné populace. Autorka rovněž na základě předvýzkumu formuluje a podrobně komentuje hypotézy, které koncipuje na podkladu úvah vycházejících z teoretických konceptů resilience. Podrobně se zabývá definováním základních pojmů, precizně popisuje metody sběru dat. Detailně je rovněž charakterizován výzkumný vzorek (není bez zajímavosti, že se autorka snaží v řadě parametrů o systematické vypárování populace, kterou porovnává se zkoumanými hudebníky). Bylo by ovšem možné diskutovat o tom, zda a nakolik některé z profesí srovnávací skupiny ne/naplňují charakteristiku určité míry kreativity.

Získané výsledky se opírají o precizní analýzu získaných dat, doloženou i řadou ilustrujících grafů. Autorka pak detailně rozebírá jednotlivé hypotézy, které neprokazují jednoznačné rozdíly, naznačují však určité zajímavé trendy vhodné k dalšímu výzkumnému ověření. Velmi podrobná diskuse, kterou vysoce oceňuji, poukazuje na možná omezení výzkumu a zmiňuje většinu intervenujících proměnných.

Celá práce je psána čtivým, precizním jazykem a doložena bohatým přehledem požitých literárních zdrojů. Postrádám zde však přílohy, v nichž mají být uvedeny použité dotazníky (jak je avizováno na str. 67). Uvítala bych rovněž, kdyby autorka zmínila v rozpravě, nakolik byly v souladu jí získané výsledky výzkumu s očekáváními v počátku práce.

Závěrem plně doporučuji, aby se předložená diplomová práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie FF UK.

Praha 5.5.2010

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.